

Prosinec • Grudzień 2025

Časopis Slezské církve evangelické a. v. • Ročník LXXVIII

PŘÍTEL

PRZYJACIEL

**Přichází,
aby sloužil**

**O příchodu Krista
Nie masz na nic czasu?
Ordinace nových služebníků**

2025 → Rok (po)volání
do služby

Ordinace Stanislava a Jany Moravcových

Návsí, 26. 10. 2025

Foto: Marek Svoboda

Co najdete v tomto čísle

Tři hesla k odemknutí Vánoc. <i>Vladislav Volný</i>	4
O příchodu Krista. <i>Stanislav Piętak</i>	5
Nie masz na nic czasu? <i>Irena Krzyżanek</i>	6
Pokoj a nadzieje, které nutně potřebujeme... <i>Ivona Szkanderová</i>	7
Jezus przychodzi w bliznich... <i>Janusz Kożusznik</i>	8
Jak nepřehlédnout Boha v druhém člověku? <i>Natalie Klusová</i>	8
Ordinace nových služebníků.....	2, 10
Zasvětit život Bohu a službě. <i>Jana Moravcová, Stanislav Moravec</i>	10
Nové předsednictvo ERC. <i>Marián Čop</i>	13
V roli předsedy ERC	13
V Ternopilu na Ukrajině. <i>Lucie Mészárosová</i>	14
730-lecie Lesznej: Jezus zaprasza i dziś. <i>Helena Kostková</i>	15
Zasedání Synodu	16
Tort urodzinowy. <i>Tomasz Martynek</i>	17
S Biblií na každý den a Heslo měsíce. <i>Vilém Szlauer</i>	17, 18
35 let světla, naděje a vděčnosti. <i>Zuzana Filipková</i>	18
Jubileum 35 let Slezské diakonie.....	19
Benefiční koncert k 35. výročí SD.....	20

Staňte se předplatitelem časopisu „Přítel - Przyjacieli“!

Vážení čtenáři,
s lítostí vám oznamujeme, že kvůli zvedajícím se nákladům spojeným se zvýšenou cenou papíru, tisku a služeb jsme nuceni zvednout i cenu našeho časopisu. Cena jednotlivého čísla bude tak v roce 2026 činit 52 Kč/kus. Můžete však využít službu předplatného, a tak získat 12 čísel za zvýhodněnou cenu 47 Kč/kus + poštovné (nebo bez poštovného využitím předplatného skrze svůj farní sbor).

Objednávky je možné zasílat elektronicky na pritel@sceav.cz nebo poštou na adresu: Redakce Přítel – Przyjacieli, Na Nivách 7, 737 01 Český Těšín. V objednávce uveďte jméno a příjmení, adresu a počet kusů.

Zachovejte nám přízeň i v novém roce!

2025 Rok (po)volání
do služby

Prosinec • Grudzień 2025

Cena jednotlivého čísla: 52 Kč
Roční předplatné: 564 Kč

Vedoucí redaktor

Mgr. Janusz Kożusznik

Zástupce redaktora

Mgr. Vlastimil Ciesar

Redakční rada

Mgr. Vladislav Volný, Th.D.
Milan Zielina, DiS.

Jazyková korektura

Mgr. Pavlína Volná
Mgr. Janusz Kożusznik

Grafická úprava a sazba

Ing. Jindřich Novák

Vydavatel

Slezská církev evangelická a. v.
Vychází každý měsíc

Adresa redakce a administrace

Redakce Přítel – Przyjacieli
Na Nivách 7, 737 01 Český Těšín
e-mail: pritel@sceav.cz
www.sceav.cz

Za obsah článků odpovídají autoři,
za obsah inzerátů zadavatelé.
Redakce si vyhrazuje právo
na zkrácení a úpravu textů.
ISSN 1214-1321

Tři hesla k odemknutí Vánoc

Foto: Joanná Sikora-Kozusznik

Proč každé Vánoce čteme o narození Ježíše z Lukášova evangelia? Protože skrze něj chápeme svět, ve kterém žijeme. Příběhy nám pomáhají rozumět životu.

Ba co více: příběhy nám dokonce nabízejí program pro jednání. Říkají nám, na co si máme dávat pozor, čemu máme věnovat pozornost, co dělat, co nedělat, kde je dobro, kde zlo.

Za každým příběhem se skrývá ještě jiný příběh. Odkud se vzala jizva na tvé tváři? Jakou fotografii máš na telefonu? Jaký je původ tvého oblíbeného šálku na čaj nebo kávu? S kým si dnes strávil Štědrý večer?

Za každým z těchto příběhů se skrývá příběh. Někdy se jedná o příběh banální. Jindy o složitý a srdcervoucí.

To, že se za každým příběhem skrývá příběh, platí i o příběhu vánočním. Jaký je to příběh? Je to příběh o změně místa: Bůh opustil nebe a sestoupil na zem. Lidem, přemýšlejícím v kategoriích časoprostoru, byla vyslána zásadní informace o Boží povaze: *Ptáš se, jaký jsem? Neřeknu ti, jaký jsem. Ukážu ti, jaký jsem. Podívej se do jeslí.*

Narozené miminko. Ne náhodou si Bůh vybral právě tuto profilovou fotku. V galerii jeho oblíbených snímků se dále nachází: muž křtěný v řece, učitel promlouvající z loďky, lékař uzdravující nemocné, zločinec visící na kříži, Vzkříšený, který nezůstal v hrobě, kam jej položili.

Lidé toho umí hodně, ale nebe vytvořit nedokáží. Návod nenajdeme na Google, Ani umělá inteligence neporadí. Heureka jej také nenabízí.

Proto přinesl Bůh nebe na zem. Ale aby nedošlo k nějakému nedorozumění, zahesloval přístup do něj pomocí tří hesel. Která to jsou a proč právě tato tři?

Prvním heslem je označení SPASITEL. Bůh sestoupil do světa, aby svět nezůstal stejný, aby svět zachránil. Jak toho dosáhl? Nesestoupil shora dolů, aby nám postavil žebřík, po kterém bychom se mohli vyškrábat nahoru. Ježíš přišel, aby nás osvobodil z toho, co nás zotročuje, očistil nás a naše rány uzdravil. To vše je obsaženo ve slově zachránce – spasitel.

Druhým heslem je titul, který zní hebrejsky ME-ŠI-AH, řecky Kristus. Mesiáš neboli Kristus je ten, kdo ví o Bohu nejvíce. Ježíš byl titulován slovem Kristus, protože Bůh jej poslal, Bůh je jeho Otec. Ježíš ví o Bohu opravdu všechno. Jestliže se chceme o Bohu něco dozvědět, Musíme se na to zeptat Ježíše.

Třetí heslo zní řecky KYRIOS, česky Pán. Tento titul vypovídá o tom, že Ježíš je mocnější než všechno zlo, které by si nás chtělo opanovat, dominovat nad námi. Jestliže mám být příjemcem pomoci, je třeba se podvolit tomu, kdo mi pomoc nabízí. S uzdravením jde nejenou ruku v ruce poslušnost, dokonce i pokora.

Kdybychom se dnes pokusili lokalizovat Boží působení, stopy by nás dovedly do jednotlivých lidských srdcí. V nich je ukryta odvěká touha po věcech, které povznášejí a inspirují. Vánoce takovými jsou. Pomáhají nám pochopit svět, ve kterém žijeme. Pomáhají nám rozumět životu. Dokonce nám napovídají, čemu máme věnovat pozornost, co dělat, co nedělat, kde je dobro a kde zlo.

Vladislav Volný, pastor

O příchodu Krista

První příchod

Blíží se Vánoce a my se radujeme. Proč? Lidé mají různá očekávání, ale jaký důvod k radosti má křesťan? Pokud jsme nezastrčili jádro vánočního poselství kamsi do kouta naší mysli, tak tato neodkladná, zásadní otázka je stále živá a inspirativní. Člověk bez Boha na světě nemá pro věčnost žádnou radostnou vyhlídku a pozemský život je pro něj děsivě krátký. Absolutně spravedlivý Bůh je příliš vysoko, než aby se hříšník mohl k němu dostat o vlastních silách. Ale tento všemohoucí, vševědoucí Pán všeho bytí, před kterým je každá lidská bytost zodpovědná za svůj postoj k němu, je také bezmezně milosrdný. Právě to je nejkrásnější zpráva, že on nám vyšel vstříc. Z vlastního rozhodnutí, pro své jméno, protože je věrný.

Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Vždyť Bůh neposlal svého Syna na svět, aby svět soudil, ale aby skrze něj byl svět spasen. Kdo v něho věří není souzen. Kdo nevěří, již je odsouzen, neboť neuvěřil ve jméno jednoho Syna Božího. (J 3,16-18)

V Písmu svatém sice nemáme přesné datum narození Božího Syna, protože tehdy se nevedly matriky, ale jeho stopy v dějinách lidstva jsou nesrovnatelně výraznější, než jaké zanechal kterýkoli myslitel nebo velmož tohoto světa. Slavíme-li své narozeniny, pak co bychom to byli za křesťané, kdybychom otáleli vzdát hold Kristu, bez něhož bychom tu vůbec nebyli a bez něhož ani není možné smíření s nebeským Otcem. Vždyť Boží Syn se stal jedním z nás, aby vzal na sebe naše hříchy, zachránil nás před věčným trestem a uvedl nás do radostného společenství v Božím království.

On byl před i při stvoření světa a Bůh Otec už prvním lidem po jejich pádu oznámil, že z ženy vzejde ten, který rozdrtí hlavu jejich svůdci (1M 3,15). Tento Boží příslib spásy po prvotním hříchu je považován za starozákonní předzvěst evangelia – *protoevangelium* (prótos: první; evangelium: radostná zpráva). Duch Boží nadále zjevoval lidem spásný záměr skrze Mesiáše a vedl je k jeho očekávání a přípravě na jeho příchod. Pán Ježíš říká, že jeho příchod zvěstovali všichni proroci i Zákon až po Jana. Nový zákon, který nám podává historii naplnění této naděje, začíná slovy: *Listina rodu Ježíše Krista, syna Davidova, syna Abra-*

hamova. Pro stručnost zůstaňme alespoň u těch dvou Božích svědků: Abrahama a Davida.

O Abrahamovi říká Pán Ježíš svým odpučům: *Váš otec Abraham zajásal, že spatří můj den; spatřil jej a zaradoval se. (J 8,56)* Jak mohl tento praotec jásat a radovat se ze dne Spasitele asi dva tisíce let před jeho narozením? Abraham žil vírou a Bůh mu zjevil svůj spásitelný záměr, který uskutečnil skrze svého syna Ježíše Krista. Apoštolové zvěstují Ježíše Krista jako Syna nebo služebníka Boha Abrahama, Izáka a Jákoba: *Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův, Bůh našich otců oslavil svého služebníka Ježíše, kterého vy jste vydali. (Sk 3,13)* Mučedník Štěpán svou obhajobu před radou začíná Abrahamem a končí Ježíšem Kristem, kterého nazývá spravedlivým: *Bůh slávy se zjevil našemu praotci Abrahamovi... Byl kdy nějaký prorok, aby ho vaši otcové nepronásledovali? Zabili ty, kteří předpověděli příchod spravedlivého, a toho vy jste nyní zradili a zavraždili. Přijali jste Boží zákon z rukou andělů, ale sami jste jej nezachova-*

li. (Sk 7,2) Štěpán vysvětloval Starý zákon a ukázal nám, jak je důležité hledat v něm Ježíše Krista. Celé Písmo svědčí o něm.

Rovněž David vydává svědectví o svém Pánu, kterého očekával, protože mu ho Hospodin zjevil: *Davidův žalm. Výrok Hospodinův mému pánu: Zasedni po mé pravici, já ti položím tvé nepřátele za podnoží k nohám. (Ž 110)* Ježíš se na ten žalm odvolává a ty, kteří očekávali Mesiáše jen jako vůdce a neuznávali ho za Božího Syna, vede k zamyšlení: *Co si myslíte o Mesiáši? Čí je syn? Odpověděli mu: Davidův. Řekl jim: Jak to tedy, že ho David v Duchu svatém nazývá Pánem, když praví: Řekl Hospodin mému Pánu: Usedni po mé pravici, dokud ti nepoložím nepřátele pod nohy. (Mt 22,41-44; Sk 2,34)*

Lee Strobel píše: *Desítky těchto starozákonních proroctví pak vytvořily jedinečný otisk, kterému může vyhovět pouze skutečný Mesiáš. Na základě toho mohli Izraelci vyloučit podvodníky a ověřit pověření autentického Mesiáše. Navzdory astronomicky mizivě pravděpodobnosti náhodného splnění těchto kritérií Ježíš jako jediný v celých dějinách tomuto prorockému otisku prstu odpovídá. Tím je Ježíšova totožnost potvrzena s neuvěřitelnou mírou jistoty.*

Tento skutečný Mesiáš, Ježíš Kristus, který má Božskou podstatu, je Božím Synem, přijal lidskou přirozenost, narodil se z čisté panny, svým vtělením o Božství nepřišel, ale těm, kteří ho přijali, předal právo stát se Božími dětmi, stal se prostředníkem nové smlouvy s Bohem, vzal na sebe všechny naše hříchy a zemřel za ně, byl vzkříšen, vstoupil k Otci, aby nám připravil místo v jeho království, je svrchovaným vládcem a přijde znovu, aby soudil svět. Jedině on může dát plnost života a dovést do cíle. Proto *vytrvejme v běhu, jak je nám uloženo, s pohledem upřeným na Ježíše, který vede naši víru od počátku až do cíle. (Žd 11,1-2)*

Druhý příchod

Nedávno jsme dostali příručku „72 hodin – Jak se připravit na krizové situace a společně je zvládnout.“ Odborníci z oblasti krizového řízení radí, jak přežít krizovou situaci, než přijde pomoc. První tři dny mohou být rozhodující. Každý rozumný člověk bere takové rady vážně. Dobrá příprava může zachránit život, a prodloužit ho dokonce o několik let nebo i desítek let. Ale co potom? Evangelium pojednává o třech rozhodujících dnech pro věčnost. Byly to tři dny, kdy Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy, byl pohřben a vstal z mrtvých, aby každého,

Foto: Joanna Sikora-Kożusznik

kdo v něho věří, zachránil před věčným zahynutím. Má taková naděje opravdu opodstatnění?

Fyzik Stephen Hawking (1942-2018) napsal, že nebe je *pohádka pro lidi, kteří se bojí tmy*. Matematik John Carson Lennox (nar. 1943) mu kontroval: *Ti, kdo nebe popírají, patří k těm, kteří se bojí světla*. Vzpoura proti Bohu od samého počátku žene lidi do duchovní a morální tmy. Zejména naše doba ukazuje, jak tragické následky má popírání Boha. Po druhé světové válce a holocaustu bylo často slyšet odhodlání: „Už nikdy!“ Lidé už nikdy nechtěli zažít válečné hrůzy, ale mnozí také vyznávali před Pánem Bohem, že by už nikdy nechtěli upadnout do stavu ztráty povědomí o Bohu. Takové odhodlání však časem vyprchalo a lidstvo otupělo.

Lidé touží po ráji, ale někteří bez Pána Boha, jiní s ním. Ateistické programy slibují ráj na zemi a nového člověka bez Boha. Je toto možné? Všechny takové utopie v minulosti mají na svém kontě prolévání nevinné krve, teror, zotročení a úpadek společnosti. Boží poselství o nebeském království naopak změnilo společnost k lepšímu, vedlo k rovnosti, svobodě, spravedlnosti a kultivovanému životu, alespoň tam, kde nebylo pokřiveno a zneužito.

Když směřování k nebeské vlasti už zde mění život k lepšímu, oč krásnější bude skutečnost v blízkosti nebeského Otce. Život na této zemi je neopakovatelnou příležitostí k přípravě na věčnost. Ten, kdo má moc zachránit nás před věčným zahynutím a uvést do společenství svého Otce, kde je dokonalé naplnění života, je Ježíš Kristus. On jediný také ví, jak nás bezpečně provést všemi nástrahami a útrapami a dovést do cíle. Cílová páska rozhoduje o všem. Pro křesťana smrt není slepou uličkou, ale branou do dokonalé a radostné budoucnosti s Pánem. Jaká je to jedinečná naděje!

Náš Spasitel, který zvítězil nad mocí smrti, přijde znovu, aby vzal své věrné do svého království. Apoštol nám jeho příchod představuje následovně: *Zazní povel, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe, a ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve; potom my živí, kteří se toho dočkáme, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích vzhůru vstříc Pánu. A pak už navždy budeme s Pánem. Těmito slovy se navzájem potěšujte. (1Te 4,16-18)*

Je mnoho různých výkladů eschatologických textů, ale my přece nemusíme znát minutáž konce tohoto světa, jen žít i umírat v Kristu. Vždyť potom už bude-

me s ním, a ať se děje cokoli, u něho budeme v bezpečí. Když mluví o znameních svého příchodu, nabádá k bdělosti: *Bděte tedy, protože nevíte, v který den váš Pán přijde... Proto i vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete. (Mt 24,42.48)*

Jaká to má být bdělost? Rozhodně činná, v modlitbách i ve službě. Učedníkům v Getsemane Pán Ježíš říká: *Bděte a modlete se, abyste neupadli do pokušení*. Když jim nastiňuje svůj druhý příchod, nabádá je k věrnosti ve službě: *... buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v ho-*

dinu, kdy se nenadějete. Když pán ustanovuje nad svou čeledí služebníka, aby jim včas dával pokrm, který služebník je věrný a rozumný? Blaze tomu služebníkovi, kterého pán při svém příchodu nalezne, že tak činí... (Mt 24,44-51) Tím pokrmem, který nade vše potřebujeme my i naše rodiny, je Boží Slovo. Dbejme, abychom ho přijímali a podávali včas. To je to svědectví toho, kterého čekáme: „*Ano, přijdu brzo.*“ Amen, přijď, Pane Ježíši! (Zj 22,20)

Stanislav Piętak
emeritní biskup

Nie masz czasu? To czytają.

Jakoś tak niemal rok temu spotkałam po świątach znajomego, którego po jego przejściu na emeryturę widuję bardzo rzadko.

– Jak przeżyliście Święta Bożego Narodzenia? Coś tam słyszałam, że urodził ci się następny wnuczek?

– A tak, synowi urodził się chłopak na miesiąc przed świętami.

– To chyba w tym roku nie przyjechał? To jednak kawał drogi z takim maluchem...

– Zostali w domu. Córkę też w tym roku nie było. Zdecydowali, że spędzą święta z całą rodziną w górach. Dogadaliśmy się, że zamiast tego całe ferie wiosenne spędzimy z wnuczkami. Już załatwiłem wyjazd do Włoch na narty.

– To mieliście zupełnie inne święta niż zwykle. Nie tęskniliście?

– Też początkowo myślałem, że tak będzie, ale potem rozmawialiśmy z żoną i nawet nam się podobało. Mieliśmy dużo czasu by odpocząć, pobyć tylko ze sobą, nie biegać za wnuczkami, nie wymyślać programu, by ich zabawić. Nie było trzeba tyle gotować, piec. Porządek w domu raz zrobiony, wytrzymał całe święta. Mieliśmy czas, by spokojnie usiąść ze sąsiadami i porozmawiać. I wiesz, po kolacji w Wigilię poszliśmy na spacer i wstąpiliśmy do kościoła na Pasterkę (północni mśi).

– Ty i w kościele? To się chyba mury trzęsły!

– Nie zauważyłem. Ale wiesz, było całkiem fajnie. Panowała taka świąteczna atmosfera. Nawet mnie to inspirowało, by poczytać sobie o całej tej historii. Szuukałem na necie, ale i tak skończyłem czytając Biblię. Nie ukrywam, otwarłem ją

po raz pierwszy w życiu, ale skoro miałem tyle wolnego czasu...

Przyjacielu, a jak to jest z twoim czasem? Czy odczuwasz już presję przedświąteczną? Przecież trzeba wysprzątać dom, upiec ciasteczka, zrobić zakupy, wymyśleć podarunki, bo z przedsięwzięcia, że nikt nie będzie nikomu niczego kupować zostały nici. Jak w święta bez podarunków? Nawet tych najmniejszych nie zadowoli już byle co, ale trzeba głębiej sięgnąć do kieszeni. W pracy też przed końcem roku urwanie głowy. Trzeba dokończyć wszystkie zadania, napisać sprawozdania, podliczyć faktury, oddać projekty. I to wszystko do świąt. Trzeba sobie zarerwować czas na koncerty, wigilijki, próby, programy, a dzień ma tylko 24 godziny na dobę. Coś musi ustąpić, tylko co? I tak się zastanawiam, czy aby nie oszczędzamy czasu na tym, o czym właśnie Święta Bożego Narodzenia mają nam przypomnieć. Przyznaj Czytelniku, ile razy już pomyślałeś (czy pomyślałaś) sobie: „Kiedy już wreszcie będzie po świętach, by można było powrócić do normalnego trybu życia?” No cóż, przyznaję, że też się zastanawiałam, skąd wziąć czas na napisanie tego felietonu. Już nauczyłam się uspokoić wszystko w czasie Świąt, ale nadal walczę z tumultem przedświątecznym. I tak zastanawiając się nad tym, co powiedział mi mój znajomy, chyba widzę drogę do rozwiązania tego problemu.

No, bo postawcie sobie pytanie: Jaki jest sens Świąt Bożego Narodzenia? I rozliczajcie się wspólnie ze mną:

- muszę umyć okna – a ja pytam: „Czy rzeczywiście musisz akurat teraz myć okna? Na dworze zimno, okna przy myciu zamarzają, a ty nabawisz się kataru albo jeszcze czegoś gorszego”,
- muszę posprzątać cały dom, poddasze i piwnicę też – a ja pytam: „Raz w roku sprzątasz ten dom czy co najmniej raz w tygodniu? A na poddasze i piwnicę będzie odpowiedniejszy czas latem. Możesz mi wierzyć, lepiej się wtedy pracuje”,
- muszę upiec ciasteczka, w zeszłym roku mieliśmy „tylko” 14 rodzajów ciasteczek – a ja pytam: „Cieszą cię te wypieki? Bo jeśli cały rok o tym myślisz i nie możesz się doczekać, to czemu nie. Wolna droga. Zabawisz się razem z dziećmi i czegoś ich nauczysz? Czemu nie. Tylko uważaj na cukrzycę. Ale jeśli gna cię tylko porównanie ze sąsiadką, koleżanką w pracy itp. to mogą ci poradzić lepszy sposób na spędzanie czasu. A tych ciasteczek stanowczo nie musi być aż tak dużo”,
- muszę przygotować rybę i indyka, i mięso wieprzowe, a mąż lubi bigos –

a ja pytam: „Skąd się wzięły w święta te dodatkowe żołądki? Z medycznego punktu widzenia każdy człowiek ma tylko jeden żołądek i w dni powszednie, i w święta”,

- muszę ułożyć fryzurę i ogólnie zadbać o siebie – a ja mówię: „Tak! Pomyśl o sobie chociaż trochę. Znajdź czas dla siebie i swych myśli. Nie ma tego punktu na twojej liście? Wierz mi, że trochę egoizmu nie zaszkodzi”.

Czy poznajesz w tym siebie? Bo jeśli tak, to chyba coś będzie trzeba zmienić. Może tak jak mój znajomy, wyjdź na

przechadzkę, wstąp na nabożeństwo i razem z rodziną poczytaj sobie tę cudowną historię, o której są całe zbliżające się święta. Zamiast zjadania ciastek, wyjmijcie może jakąś grę planszową i spędzajcie ten czas razem na rozmowach, na zabawie, na świętowaniu.

Nie wiem, skąd się bierze ten cud, ale jakoś nagle przestanie brakować ci czasu na to, co naprawdę jest ważne. Znajdź czas na rozmowę z Bogiem. Uśmiechnij się do życia, a ono uśmiechnie się do ciebie.

kir

Pokoj a naděje, které nutně potřebujeme... obzvlášť během služby o svátcích

Rok se s rokem sešel a opět je zde čas vánoční. Lidé si navzájem přejí krásné a pokojné prožití svátků Božího narození v blízkosti nejbližších. Ale sami víme, že realita bývá mnohdy na hony vzdálená tomuto zbožnému přání. Předvánoční shon, stres, kdy se snažíme stihnout nestihnutelné, hektické nákupy i úklid, to vše nás může okrást o skutečně požehnané prožití těchto nejkrásnějších svátků v roce. Jak se tomu letos doma, ve sboru či ve službě a v práci vyhnout?

Možná...

1. Zastavit se navzdory všemu shonu, najít si čas na modlitbu. Strávit chvíli jen tak v Boží náručí, nabít baterky u toho pravého zdroje. Vždyt víme, že je *marné lidské namáhání bez Božího požehnání*.

2. Uvědomit si podstatu Vánoc. Bůh se sklání k člověku a z lásky mu daruje Spasitele, svého Syna, který dokáže to, čeho my nejsme schopni. Ježíš přichází mezi nás, aby nám ukázal, jak máme žít, a vyřešil náš největší problém – hřích, který nás pomalu, ale jistě zabíjí. Přichází ke všem, ale osobně hlavně ke mně a k tobě, Nabízí život v týmu, kdy už na nic nikdy nemusíme být sami. Ruku v ruce s Ježíšem můžeme řešit všechny výzvy, které

má pro nás dnešek přichystané. A zítra znova a další den zase. Říká se, že *sdílený smutek je poloviční a sdílená radost dvojnásobná*. Můžeme se proto o to víc radovat i z těch pokojných chvil, kdy je dobře, kdy cítíme, že je vše tak, jak má být. Kdy prožíváme Boží blízkost, kdy nás spojuje láska a život náhle dává smysl.

3. A tak, jak se Bůh sklonil k nám, můžeme i my, v tandemu s ním, hledat konkrétního člověka, který zrovna potřebuje obejmout, potěšit, s něčím pomoci.

4. Ano, uklidme náš domov i letos, ale pamatujme na to, že dokonalý úklid není podstatou Vánoc. Šetřete síly. Někde jsem četla vtip, že Ježíš se narodil ve chlévě, a proto by to zvláště úzkostné maminky neměly s pořádkem přehánět, aby se u nás *cítil jako „doma“*.

5. Obdarujme o těchto svátcích své nejbližší, ale znovu, nenechme se přesvědčit, že dárky jsou o Vánocích to nejdůležitější. *Někdy méně je více*. Místo toho se radujme ze skutečného dárku Vánoc: z naděje narozeného Krista, který nás přišel zachránit.

Pokojné letošní Vánoce ze srdce přeje

Ivona Szkanderová

Jezus přichází v blízkosti

- nejenom císařské motivy
adventové povídky

Co roku v okolí Adventu vystavována je na deskách císařského Teatru im. Adama Mickiewicza sztuka Zofii Kossak-Szatkové (I voto Szczuckiej) pt. „Gość oczekiwany”. W tym roku spektakl zapełnił szczerze widowie tego przybytku sztuki w dniach 14-19 listopada. Od lat przedstawienie przygotowywane jest przez amatorski zespół teatralny działający przy katolickiej Parafii św. Elżbiety w Cieszyńsku.

„Gość oczekiwany” stał się inspiracją dla wielu twórców, reżyserów, autorów innych gatunków. Spotkałem się z adaptacją tej sztuki np. w niemieckich

źródłach scenek i materiałów katechetycznych do użytku okołoświątecznego (wystawialiśmy ją któregoś roku z konfirmandami i u nas w Suchej). W archiwum Telewizji Polskiej znaleźć można adaptację sztuki Zofii Kossak z roku 1994, w reżyserii Artura Hofmana.

Akcja koncentruje się wokół odwiedzin, jakie zapowiedział tytułowy gość – Jezus. Jego przybycia oczekują również niecierpliwie wiejski biedak i bogaty młynarz. Obok dwóch głównych bohaterów pojawiają się interesowny społecznik, szukający sensacji dziennikarz, obłuda dewotka, bezpardonowo walcząca

o wyborców polityk i wiele innych postaci, uosabiających doskonale znane dorosłym, a nieobce też dzieciom ludzkie postawy i zachowania. Opowieść o „Gościu oczekiwany” jest zarazem przypowieścią o wierze, nadziei i pokorze, ale także o pysze, zachłanności, głupocie. O karze i o nowej szansie, nawet dla grzesznika, jeśli zrozumie własne błędy i poprosi o przebaczenie.

Jak píše sama autorka: „Motyw Jezusa chodzącego po świecie, zaglądającego do domów i serc ludzkich, jest częsty w podaniach ludowych całego chrześcijaństwa, w polskich szczególnie. Stanowi dowód zrozumienia wszechobecności Boga i Bożej miłości”. Zofia Kossak odwołuje się do ludowej bajki śląskiej, z której czerpała motyw, a właściwie niemal „żywcem” ją wykorzystała. Jak sama o swoim działaniu píše: „Zasadniczego jej schematu autorka nie zmieniła, woląc popełnić błędy kompozycyjne niż urobić cokolwiek z głębokiej mądrości, jaką przepojony jest wątek powieści”.

Ten sam motyw pojawia się u nas na Śląsku Cieszyńskim jednak już o wiele

Jak nepřehlédnout Boha v druhém člověku?

Jako křesťané komunikujeme s Bohem skrze modlitbu, čteme jeho slovo a věříme, že se s ním setkáme, až budeme v jeho království. Krásně to vystihuje zmínka ze života Fanny Crosbyové, která byla nevidomá, a přesto napsala více než 8 tisíc křesťanských písní (*Spasitel, Jezu drahý*). Tato žena jednou prohlásila, že kdyby jí Bůh nabídl navrácení zraku, odmítla by, protože až přijde do nebe, chce, aby první tvář, kterou spatří, byla tvář „drahého Spasitele”. Byť byla nevidomá, viděla jej zrakem víry.

Můžeme však zahlédnout Hospodina již zde na zemi? V Matoušově evangeliu (25) čteme slova Ježíše o posledním soudu. Pro tento článek vyberu jen část (37.-40. verš).

Tu mu ti spravedliví odpovědí: „Pane, kdy jsme tě viděli hladového, a nasýtili jsme tě, nebo žiznivého, a dali jsme ti pít? Kdy jsme tě viděli nemocného nebo ve vě-

zení, a přišli jsme za tebou?“ Král odpoví a řekne jim: „Amen, pravím vám, cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratrů, mně jste učinili.“

Ježíš odhaluje zcela novou perspektivu setkání s Bohem, a tou je přijetí a vztah s druhým člověkem. Ve zmíněném textu jsou zmíněny dvě skupiny lidí. Jedna přijme požehnání od Boha a druhá bude vyhozena z Boží přítomnosti. Zajímavé je, že obě skupiny si nejsou vědomy, že by se s Bohem setkaly tváří v tvář a více se mu věnovaly, pomáhaly nebo nikoli. Paradoxem také je, že ti, kteří byli odvrženi od Boha, se tak považovali za přednější, spravedlivé.

Bůh se totiž zrcadlí v druhých lidech, a to nejen v těch okolo nás, ale i v těch, které my lidé považujeme za „zbytečné” nebo „nepotřebné”. Lidé, kteří jsou hladoví, na cestách, nazí, nemocní nebo ve vězení. Tito lidé se ve společnosti ocita-

jí na okraji zájmu, bez pomoci. Mnohdy propadají sítem různých služeb a nemají nikoho, kdo by jim pomohl.

V naší společnosti a státě máme skvělý systém sociálních služeb a různých zařízení, avšak pomoc lidí je stále žádoucí. Někdy při pohledu na potřebného nám vyvstává mnoho otázek, ale Bůh neposuzuje, ale zjevuje se právě v těchto lidech. Jednání s nimi je mnohdy náročné, zdá se, že je nad lidské síly, ale Bůh je v tom s námi. V přečteném úseku Písma nevyčítá svým věrným, že někoho měli uzdravit nebo vyvézt z vězení. Jen říká: „Byl jsem nemocen a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení a přišli jste za mnou.” Jak se to zdá jednoduché a přeci pro mnohé lidi je to zcela nemyslitelné.

Jak ale nepřehlédnout Boha v druhém člověku? Prosme Pána, aby nám ukazoval potřebné lidi kolem nás, a také ty, kteří potřebují naše povzbuzení či modlitby. Snažme se těmito lidem pomoci, ať už jsou to naši příbuzní, sousedé, nebo někdo zcela neznámý. Stojí to sice více úsilí, často musíme přehodnotit své plány, životní postoje. Někdy postačí i nasměrování k adekvátní odborné pomoci. V Matouši (25,40) čteme: „Cokoliv jste učinili jednomu z těchto nepatrných bratrů, mně jste učinili.“

Natalie Klusová
pastorační pracovník v SD

wcześniej – a mianowicie w jednej z pieśni adwentowych zawartych w „Kancjonałach czyli śpiewniku dla chrześcijan ewangelickich” ks. Jerzego Heczki, od którego pierwszego wydania i wprowadzenia do życia nabożeństwowego Kościoła minęło w tym roku 160 lat, a od narodzin twórcy śpiewnika równych lat 200. Jest to pieśń autorstwa barokowego poety niemieckiego, teologa i wielce zasłużonego pieśniarza ewangelickiego

Zofia Kossak w 1933 r.

ks. Pawła Gerhardta. Jego 350. rocznica śmierci przypada na rok 2026. Zarówno o ks. Jerzym Heczce, jego kancjonał, jak i ks. Pawle Gerhardcie Czytelnik może więcej się dowiedzieć z „Evangelického kalendáře – Kalendarza Ewangelickiego” na rok 2026.

Pod nr. 116 znajdujemy w kancjonał Heczki pieśń Pawła Gerhardta „Przeczebyś miał stać na dworze, Pański błogosławiony”; jest to przekład pieśni „Warum willst du draussen stehen”. Heczko umieszcza ją pośród adwentowych, tymczasem ona tak do końca adwentową nie jest. Opisuje cały proces zbawienia, natomiast środek poetycki jakim jest obraz Chrystusa czekającego gdzieś na zewnątrz, aż go człowiek wpuści, jest tym właśnie pomostem czy łącznikiem umieszcwiającym pieśń w okresie szczególnego oczekiwania na przyjście Pańskie. Mnie osobiście popularna i grywana do dziś nie tylko na Cieszyńskim sztuka „Gość oczekiwany” zawsze kojarzy się i kojarzyć będzie z pieśnią z kancjonału ks. Heczki i tym tytułowym pytaniem: „Przeczebyś miał stać na dworze”.

Zobaczmy, co o zasadniczym motywie i treści tej opowieści o Jezusie przychodzącym do człowieka w bliźnich pisze sama pisarka, autorka sztuki: „Ta bajka jest obrazem dramatu, jaki codziennie i na całym świecie w milionach replik

rozgrywa się pomiędzy Bogiem a ludźmi. Bóg nieustannie przychodzi do ludzi (...). Odrzucony, powraca wielokrotnie. Ludzie, którzy przyjmują Go w prostocie i bezinteresownej miłości, są przezeń obdarowani hojną, opływającą miarą, są szczęśliwsi niż mogli wymarzyć. Natomiast biada tym, którzy pragną widzieć Boga dla spodziewanych korzyści lub podporządkowaniu Go innemu panu. Czyli, krótko mówiąc, celem przedstawienia jest, by każdy widz wychodząc zadał sobie pytanie, jak przyjął kołaczącego doń Boga wczoraj, przedwczoraj, dziś – i jak Go przyjmie nazajutrz”.

Ciekawe i ważne są w tym kontekście elementy biografii samej pisarki, współzałożycielki dwóch tajnych organizacji w okupowanej Polsce (Frontu Odrodzenia Polski oraz Rady Pomocy Żydom „Żegota”), która pośmiertnie odznaczona została medalem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata oraz Orderem Orła Białego. W czasie II wojny światowej Zofia Kossak całkowicie zaangażowała się w działalność konspiracyjną. Była szczególnie wyczulona na pomoc drugiemu człowiekowi. Zarzuciła własną twórc

ik dla siebie i schorowanej matki. Nie wiele zachowało się informacji o tym wydarzeniu. Reżyserem przedstawienia był poeta i działacz konspiracyjny Jan Janiczek, zamordowany w 1944 roku w obozie koncentracyjnym Gross-Rosen. Poszczególne role obsadzili kwerndzi, znajomi i przyjaciele pisarki, podobnie jak ona zaangażowani w konspirację. Zofia Kossak wspomina: „Gdy „Gość oczekiwany” grany był po raz pierwszy w konspiracyjnej Warszawie, w sali przy ul. Radnej 14, reżyser (...) wprowadził do sztuki następujący prolog: Scena ujęta była niby w ramę zaciągniętą płótnem. Po podniesieniu kurtyny, przed tą zasłoną, w półcieniu, oświetlona blaskiem niewidocznego kominka, siedziała tyłem do widowni babka z kilkorgiem dzieci u kolan. Dzieci dopominały się bajki. W rytm niewidzialnych skrzypiec babka oznajmiała: – Opowiem wam, wnusie, bajkę, opowiem wam długą bajkę, opowiem wam ładną bajkę... – O złotej rybce? – Nie. – O czerwonym Kapturku? – Nie. – O Kopciuszku? – Nie. – O śpiącej Królewnie? – Nie. Opowiem prawdziwą bajkę. O Jezusie i o ludziach dobrych i złych... W miarę słów babki

Grób Kossaków w Górkach Wielkich. Foto: Anna Fenby-Taylor, Wikipedia

coś literacką, pisząc wyłącznie na potrzeby tajnej prasy. W swoich tekstach wielokrotnie apelowała do sumień Polaków, zwłaszcza wierzących, aby pomimo własnej trudnej sytuacji nie byli obojętni na los osób jeszcze bardziej pokrzywdzonych.

Premiera przedstawienia miała miejsce w 1942 roku. Otrzymała się w sali widowiskowej schroniska księży misjonarzy na warszawskim Powiślu, gdzie ukrywająca się pisarka wynajęła maleńki poko-

zasłona się rozsuwała, ukazując jasno i barwnie oświetloną scenę (las). Głowy babki i wnucząt rysowały się przez chwilę na jej tle w postaci czarnych sylwetek, niby pierwszy rząd słuchaczy, po czym „podziewały się”, a akcja toczyła się dalej. Czy ten prolog utrzymać, czy nie, zależy od reżysera, tego naturalnego współtwórcy przedstawienia”.

Po wojnie Zofia Kossak wyjechała z kraju. Pobyt zaplanowany na kilka tygodni zaczął się przedłużać ze względu

na situację polityczną w Polsce, a później także pozbawienie pisarki obywatelstwa i usunięcie jej książek z obiegu czytelniczego. Organizując na nowo swoje życie w Wielkiej Brytanii, Zofia Kossak nieustannie myślała o potrzebach pozostałych w kraju członków rodziny, przyjaciół i znajomych. W Londynie kierowała delegaturą Polskiego Czerwonego Krzyża, organizując pomoc dla rodaków w kraju. W tym czasie przyjęła m.in. zaproszenie króla Anglii Jerzego VI na after-noon party w Windsorze, gdzie spotkała się z królową-matką Elżbietą I. Książki

Zofii Kossak trafiały na listy bestsellerów, a jej twórczość tłumaczona na różne języki cieszyła się rosnącą popularnością na Zachodzie.

Po powrocie do Polski ludowej w roku 1957 zamieszkała w domku ogrodnika dawnego dworu jej rodziców Anny i Tadeusza Kossaków w Górkach Wielkich na Śląsku Cieszyńskim, między Skoczowem a Brenną. Dworek, w którym pisarka zamieszkiwała wprawdzie po śmierci pierwszego męża, od roku 1923 aż do lat 30. XX wieku, spłonął w 1945 roku. Po dziś dzień w małym domku, który

się zachował, a w którym pisarka osiadła po II wojnie światowej, znajduje się muzeum jej poświęcone. Biorąc udział w uroczystościach w obozie w Oświęcimiu w sierpniu 1967 i przechodząc przez bramę z napisem „Arbeit macht frei”, Zofia Kossak zasłabla, zaś po powrocie do domu doznała poważnego ataku serca. Zmarła osiem miesięcy później, a pochowana jest na cmentarzu w Górkach Wielkich obok swego ojca Tadeusza Kossaka i syna Juliusza Szczuckiego.

jak

Ordinace nových služebníků

V neděli 26 října se odpoledne v evangelickém kostele v Návsi konala slavnost ordinace na pastory absolventů teologie **Jany a Stanislava Moravcových**. Akt ordinace provedl biskup SCEAV Tomáš Tyrlik, asistenty byli senior Bohdan Taska a církevní rada pastor Jan Fojcik.

Bratr Stanislav Moravec se narodil 7. ledna roku 1997. Vyrůstal v domě po rodičích v obci Dolní Domaslavice. Když mu bylo pět let, zemřel mu tatínek na následky úrazu. Chodil na Základní školu v Dolních Domaslavicích, kde také navštěvoval hodiny náboženství, které vedl pastor Tomáš Tyrlik. Ve 13 letech byl pokřtěn a konfirmován ve sboru v Třanovicích. Svůj život odevzdal Pánu Bohu na táboře XcamP, kde jej oslovilo kázání pastora Michala Kluse. Zapojoval se aktivně ve sboru v Třanovicích, v dorostu i v mládeži. Po ukončení gymnázia chtěl pokračovat ve studiu medicíny. Pán Bůh však měl s jeho životem jiný plán a Stanďa začal studovat na Bohoslovecké fakultě v Bratislavě. Toto období hodnotí jako nejkrásnější období ve svém životě. Po ukončení studia pracoval jako misijní pracovník s mládeží v evangelickém sboru v Bratislavě, na ulici Legionářské. Dne 21. září minulého roku 2024 se oženil s Janou, rozenou Haškovou. Od 1. října minulého roku slouží jako vikář ve sboru SCEAV v Gutech.

Sestra Jana Moravcová se narodila 26. prosince roku 1997 ve městě Zvolen. V dětství navštěvovala Klub dobré zprávy Dětské misie. Zvěst o Pánu Ježíši zasáhla její dětské srdce a ona mu odevzdala svůj život. Měla touhu jít jako misionářka do Afriky nebo Asie. V roce 2015 se její rodina přestěhovala do Pliešoviec, kde se zapojila do sborového života v církvi.

Studovala na Evangelickém gymnáziu v Banské Bystrici. Po ukončení gymnázia chtěla studovat na Vysoké škole múzických umění v Bratislavě. K tomuto studiu však nebyla přijata. Tento neúspěch přijala jako výraz Božího vedení. Následně přijala Boží povolání a přihlásila se na Teologickú fakultu v Bratislavě. Obdo-

bí studia hodnotí jako hluboké zakoušení Boží milosti ve svém životě. Na fakultě se seznámila se Stanislavem Moravcem, se kterým uzavřela manželství. Od 1. října roku 2024 působí jako vikářka v evangelickém sboru v Návsi.

Níže uvádíme jejich společné ordinační a zároveň reformační kázání.

Zasvätiť život Bohu a službe

Ale teraz sa bez zákona zjavila spravodlivosť Božia, ktorú dosvedčujú zákon i proroci, a to spravodlivosť Božia z viery v Ježiša Krista všetkým veriacim; lebo niet rozdielu: Všetci totiž zhršli a nemajú slávy Božej, ale ospravedľňovaní sú zadarmo z Jeho milosti skrze vykúpenie v Kristovi Ježíšovi, ktorého Boh dal ako prostriedok zmierenia skrze vieru, v Jeho krvi, aby dosvedčil svoju spravodlivosť prehliadnutím hriechov páchaných predtým, v čase Božej zhovievavosti, aby tak dosvedčil svoju spravodlivosť v terajšom čase, aby On bol spravodlivý a ospravedlnil toho, kto verí v Ježiša. Kde je teda chvastanie? Je vylúčené! Akým zákonom? Zákomom skutkov? Nie, naopak, zákonom viery. Lebo tak myslíme, že človek ospravedlnený býva vierou bez skutkov zákona. (Rím 3,21-28)

Milostivý Bože, kto z nás je hodný Tvojej lásky? Kto z nás by pred Tebou obstál, ak by si nám neponúkol čistotu svojho Syna? Vďaka Ti za ten dar, dar spásy! Toľko sme sa snažili zaslúžiť si ju, vždy znova a znova sklamaní vlastným neúspechom... Teraz už vieme, že nám stačí jednoduchá viera v Ježiša, viera v Teba. Čo to však znamená veriť? Pomôž nám, prosíme, pochopiť toto prosté slovo. Ukáž nám, ako máme veriť. Dnes popoludní túžime urobiť tento odvážny krok do neznáma a plne sa na Teba spoliehať. Buď nám blízky svojím Duchom a veď naše uvažovanie nad svojím slovom aj v tejto chvíli. Amen.

Milost vám a pokoj od Boha, nášho Otca, a od Pána Ježiša Krista!

Milí sestry, milí bratia, dnes poobede by som vám rada položila jednu otázku. Uvedomujem si, že pre väčšinu z vás zrej-

me nebude aktuálna, no predsa: Zišla vám niekedy na um myšlienka, že by ste mohli vstúpiť do kláštora a stať sa mníchou alebo mniškou? Pripadala vám niekedy takáto predstava atraktívna? Mne totiž áno. Ak mám byť úprimná, zakaž-

dým to bolo v čase, keď som prežívala nešťastie v láske. Jeden kláštor, hoci pre mužov, dokonca stál medzi panelákmi nášho zvolenského sídliska Západ. Jeho obyvateľov bolo vídať len veľmi zriedka. Zvyčajne sa ponáhľali a mali zvláštny, trochu zachmúrený pohľad. Ich život bol pre mňa jednou neobvyčajnou záhadou. Ako dieťa som sa ich bála a ich rozhodnutie zostať až do smrti slobodný pre Pána mi nedávalo zmysel. Môj pohľad sa síce časom zmenil, no otázka *prečo* vo mne zostala. Mali pocit, že pre žiadnu ženu nie sú dosť dobrí? Alebo ich trápilo presvedčenie, že nie sú dosť dobrí pre Boha? Nevie, ako to mal so ženami pred svojím vstupom do kláštora Martin Luther, no pocit nedostatočnosti pred Stvoriteľom ho skľučoval určite – ako takmer každého človeka žijúceho v stredoveku.

Dnes nám to možno príde zvláštne, no v období stredoveku takmer každý človek veril v Boha a život po smrti. Smrť bola totiž niečím, s čím sa ľudia, starí aj mladí, stretávali na dennom poriadku. Epidémie, vojny, hladomory, vysoká úmrtnosť detí – tieto a mnohé iné faktory sa zaslúžili o to, že každý človek videl smrť na vlastné oči, takže myšlienka konca života bola veľmi reálna. Ľudia nepoznali modernú vedu, medicínu ani psychológiu. Nevedeli presne, čo sa deje po smrti, ale verili, že duša žije ďalej. Cirkv vtedy ako jediná ponúkala človeku a jeho duši cestu k spásu, a to prostredníctvom krstu, ďalších sviatostí, omší a odpustenia hriechov. Spása, ospravedlnenie pred Bohom či jednoducho život v nebi pritom prestavoval cieľ dosiahnuteľný svätým životom. Čestný život podľa Božích prikázaní, pravidelná účasť na omši, spovedi a prijímaní, dobré skutky, pomoc chudobným a chorým, modlitby a pôsty, pokánie... Dlhý zoznam, však? Mnohí ľudia chceli zasvätiť celý svoj život Bohu, modlitbe a službe a život v kláštore im to dokonale umožňoval. Vstup doňho sa vyslovene považoval za spôsob, ako si zabezpečiť odpustenie hriechov a večný život v nebi. Na druhej strane sa našlo tiež množstvo tých, ktorí vstúpili do kláštora s túžbou odčiniť svoje hriechy alebo hriechy rodiny. Spomínate si, ako to bolo v prípade asi 22-ročného Martina Luthera? Cesta do školy, búrka, hromy a blesky a zúfalý výkrik: „Svätá Anna, pomôž mi! Ak prežijem, vstúpim do kláštora!“ A tak sa o niekoľko týždňov neskôr skutočne stalo. Mladý mních veľmi citlivo vnímal otázku viny a odpustenia. Trýznil ho pocit, že pre Boha nikdy nie je dosť dobrý a že nech sa snaží akokoľvek, nikdy nedosiahne svätosť a vlastnú záchranu. Kláštorň život s modlit-

bami, pôstom a prísnu disciplínou mal do jeho srdca vnieť pokoj a istotu spásy. Mnisi v Martinovom kláštore vstávali o tretej hodine ráno a chodili spať so západom slnka. Denne sa 7-krát schádzali na modlitby, každý deň mali aj trojhodinové bohoslužby a pritom študovali. Každý nováčik mal svojho učiteľa, ktorého musel bezvýhradne poslúchať. Mnisi celé dni mlčali, pretože zhovárať sa bolo zakázané. Nesmeli sa ani navštevovať v celách. Každý mal v tej svojej iba stôl, stoličku a slamené lôžko. Dvere museli mať vždy otvorené. Kúřilo sa iba v jedálni, kam sa smeli ísť ohriať, keď bola najväčšia zima. Ticho, chudoba, poslušnosť a pokora – myslíte, že Luthera oslobodili od strachu z toho najprísnejšieho a najspravodlivejšieho Sudcu, Boha? Nie. Až dôkladné štúdium Biblie, konkrétne Listu Rímskym, z ktorého čítame i my dnes, sa stalo prostriedkom, skrze ktorý sa mu Pán Boh dal poznať v celej svojej veľkosti – ako spravodlivý, no zároveň láskavý a plný milosti. Martin si uvedomil, že záchrana nie je zásluhou človeka, ale Božím darom milosti, ktorý môžeme jedine prijať – vierou a úplne zadarmo.

Bratia a sestry, doteraz sme hovorili o dávnej histórii a ľuďoch, ktorí sa pasovali so značne inými životnými okolnosťami než my v súčasnosti. To, o čom píše apoštol Pavol, sa ale týka každého jedného z nás...

Jana Moravcová, pastor

Bratři a sestry, chtěl bych ještě jednou přečíst verš, který už Janka četla ve slovenštině na začátku našeho společného kázání. Tento verš jsme si s Jankou dali na naši pozvánku:

Svou spravedlnost prokázal i v nynějším čase, aby bylo zjevné, že je spravedlivý a ospravedlňuje toho, kdo žije z víry v Ježíše. (Ř 3,26)

Ospravedlňuje toho, kdo žije z víry v Ježíše. Dovolím si dneska položit takovou otázku, nad kterou bych chtěl, abychom se společně zamysleli. Co je zdrojem mého života? Já jsem se musel zeptat sám sebe, proč dělám to, co dělám? Jaký je můj motiv? Co je to, nač spoléhám ve svém srdci? Jaký je důvod mé existence?

Jaký je hlavní důvod, proč vstaneme ráno z postele? V ten den, kdy se nám nechce, když se nám nedaří, když možná nic není tak, jak bychom si přáli, co je tím hlavním důvodem, proč z té postele nakonec vstaneme? V mém životě nastalo několik událostí, které považuji za velmi tragické a které mě velmi ovlivnily do budoucna. Jedna z mých úplně prvních vzpomínek je, když mě ve dvou a půl letech pokousala německá doga, matně si potom pamatuji cestu do nemocnice. Můj život se potom už vždy zdál nejistý. Měl jsem velký strach jako malé dítě právě proto, že jsem si myslel, že se mi kdykoli může stát něco hrozného. A nebál jsem se jen psů. Moje maminka to popisuje tak, že ostatní děti si šly hrát například na písek, zatímco je jsem se pouze držel u ní. Tento strach se potom přetočil

do opačné pozice a já jsem se stal nezvladatelným, svéhlavým, drzým dítětem.

Když mi bylo pět let, zemřel tatka. Ve skutečnosti jsem ho ani pořádně neznal. Neříkám to proto, aby mě někdo litoval ani abych vysvětlil, proč jsem tak divný, jak jsem divný. Říkám to proto, že si uvědomuji, proč jsem v životě vždy hledal nějakou jistotu. Něco, čeho bych se mohl chytit, něco jistého, nač bych se mohl spoléhat. Velmi rychle se mi onou jistotou stalo ocenění ve škole. Zjistil jsem, že když se snažím, můžu dosahovat dobrých výsledků a myslel jsem si, že kvůli tomu jsem dokonce lepší než ostatní děti.

Vždy jsem ale hledal nějakou filozofii, nějaký myšlenkový směr, něco, čeho bych se mohl držet. Myslel jsem si, že se můj život zlepší, když budu zdravě jíst, více cvičit, lépe spát, více pracovat nebo méně pracovat a více odpočívat. Vždy jsem se chytil něčeho, o čem jsem byl přesvědčený, že když toto budu následovat, tak mě to učiní spokojeným a šťastným.

Snažil a snažil jsem se to najít ze všech sil, svojí vlastní snahou. Četl jsem knihy, sledoval Youtubery, hledal jsem i dávno potom, co jsem se už považoval za věřícího člověka. Myslím si, že i dnešní reklamní průmysl velmi dobře rozumí těmto principům. Vždy je nám nabízeno jasné řešení: poslední tip, který potřebujeme, poslední video, na které se musíme podívat, aby se zlepšil náš život, poslední kniha, kterou potřebujeme přečíst, abychom se stali bohatými, poslední tajemství, které nám úspěšní lidé zatajili na cestě k úspěchu.

Nebylo to ale tak dávno, stalo se to o těchto prázdninách, kdy jsem si znova došel na konec sebe sama. Tak strašně moc jsem se snažil, ale stejně jsem měl pocit, že je můj život v troskách. Bratr pastor Bohdan, můj vedoucí a mentor, se pomalu chystal na důchod a já jsem před sebou neviděl žádnou možnost, jak bych mohl být dobrým pastorem v gutském sboru. Já na to nemám, abych to zvládl, a to je pravda. Modlil jsem se k Bohu a prosil jsem ho, aby mi dal něco, čeho bych se mohl chytit. Volal jsem k němu v pláči a prosil, aby mi dal odpověď, na co se mám spoléhat, z čeho mám žít? Pak jsem otevřel Bibli a první verš, na který padnul můj zrak, byl Římanům 3,26: *Svou spravedlnost prokázal i v nynějším čase, aby bylo zjevné, že je spravedlivý a ospravedlňuje toho, kdo žije z víry v Ježíše.*

Najednou to bylo úplně jasné. Bůh ospravedlňuje toho, kdo žije z víry v Ježíše Krista. Dostal jsem odpověď, z čeho mám žít. Našel jsem svou odpověď, na-

šel jsem svou jistotu. Našel jsem odpověď na otázku, proč dělám to, co dělám. Proč ráno vstanu z postele, i když se mi nechce. Je to kvůli Ježíši Kristu. Je to pro víru v Ježíše Krista.

Setkávám se ve své službě s mnoha lidmi. Každý člověk má něco, čemu věří. Byl jsem tento týden na setkání farářů s paní primátorkou města Třince. Tam zazněla následující otázka: *Jaký je největší problém současné mladé generace?* Jeden zkušený farář před důchodem podal velmi moudrou, erudovanou a hlubokou odpověď, která by se dala shrnout slovy, že *mladí lidé dostávají málo lásky, a proto ji hledají na špatných místech.* Měl jsem tento týden bohoslužbu na psychiatrii, kde mě pacienti přesvědčovali o pravdivosti svého pohledu na svět. Často je to odpověď vy smyslu, že Bůh je dobrý k těm, kteří jsou dobří. To nejdůležitější je, abychom si pomáhali. A mě v této chvíli běží hlavou myšlenky, že toto není způsob, jakým přemýšlí Bůh podle toho, co se píše v Bibli. V našem biblickém textu apoštol Pavel píše, že *nikdo není spravedlivý. Všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy.* Opravdová spravedlnost se nedá získat na základě poslušnosti zákona, alespoň ne pro toho, kdo je nakažený hříchem. Těžko by se člověk zbavil rakoviny tak, že bude jíst zdravě. Pohled společnosti a Boží pohled na spravedlnost je úplně jiný. Zatímco Bůh vyžaduje dokonalost, my přemýšlíme v kategoriích porovnávání se. Místo toho, abychom se ptali, co vyžaduje Bůh, hodnotíme svoji spravedlnost na relativní dobrotě ostatních lidí. A pokud se porovnáváme, vidíme, že někteří lidé opravdu žijí příkladným morálním životem. Ale na základě toho, co píše apoštol Pavel, můžeme říct, že otázka spasení a toho, kdo se dostane do nebe, není soutěž ve skoku do výšky. Někteří lidé vyskočí výše, někteří nevyškočí až tak vysoko. Můžeme se porovnávat mezi sebou, ale představte si, že by se někdo díval na soutěž ve skoku do výšky z letadla, které letí ve výšce deset kilometrů nad zemí. Kdo skočí výše z této perspektivy, se zdá být úplně irelevantní. Boží standard spravedlnosti je úplně jiný.

Jak potom člověk může získat spravedlnost hodnou Božího standardu a vstupu do nebe? I na tuto otázku nám apoštol Pavel dává odpověď v našem textu. Taková spravedlnost se dá pouze přijmout jako dar. *Všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy. Jsou ale ospravedlňováni zadarmo jeho milostí vykoupením v Kristu Ježíši.* Co to znamená, když je něco zadarmo? Znamená to, že není třeba nic platit. Stačí to přijmout, protože už za to

zaplatil někdo jiný. My přijímáme Boží spravedlnost vírou a je naše, protože Pán Ježíš už za ni zaplatil svojí krví. To je dobrá zpráva. Už není třeba nic platit. Už není třeba dále hledat. V Pánu Ježíši mám všechno. On za mě zaplatil na kříži, vstal z mrtvých a porazil smrt. V něm mám všechno. Díky němu jsem spravedlivý a mám vztah s Bohem. Moje hledání je u konce. Někdo ale namítne: to není možné, není možné, aby to bylo tak jednoduché. Stačí jeden moment víry, stačí se spolehnout na Boha a můj hřích je vyřešený jednou provždy. To přece nemůže být tak snadné.

Dovolte, abych v závěru tohoto zamyšlení vzpomenu jeden příběh. Ve 23. kapitole Lukášova evangelia se píše o tom, že Ježíš byl ukřižovaný mezi dvěma zločinci. Jeden byl po jeho pravici a druhý po jeho levici. Křižování byla extrémně krutá forma rozptýlení v římské říši 1. století našeho letopočtu. Lidé neměli televizi, ale někdy se šli podívat na křižování. Pro Řím bylo křižování mocným nástrojem manifestace své moci. Byl to obraz toho, co se stane člověku, který se vzepře římské nadvládě. Židovští představitelé přesvědčili Římany, že Ježíš je pro ně problémem. Tito dva zločinci, kteří viseli po Ježíšových stranách, byli opravdovým problémem pro Řím. Byli to rebelové, povstalci. Křižování byla smrt udušením: krev pomalu zaplňovala plíce člověka, až se udusil. Pro zbičovaného člověka na kříži byla jakákoli komunikace bolestná. Pokud tedy člověk něco vyslovil, muselo to být velmi důležité, aby to stálo za tu bolest. Tito tři muži na kříži ale mluví. Jeden říká Ježíši: *„To jsi mesiáš? Zachraň sebe i nás.“* Druhý ho okřikne slovy: *„Tý se ani Boha nebojíš? Vždyť jsi sám odsouzen ke stejnému trestu. A my jsme odsouzeni spravedlivě, dostáváme zaslouženou odplatu, ale on nic zlého neudělal.“* Tito dva muži jsou na konci své cesty, na konci svého příběhu. Ani jeden z nich už nemůže jít dělat dobré skutky, číst svou Bibli, přispět svými penězi na zbožný účel či udělat jakýkoli jiný dobrý skutek. Toto je konec, zemřou tam, kde jsou přibiti. Už nemají žádnou šanci získat své spasení na základě dodržování skutků zákona.

Když učíme tento příběh děti v nedělní besídce, rozdělujeme tyto zločince: jednoho na toho zlého, který se Ježíši vysmívá, a druhého na toho dobrého, který ho hájí. Je to ale tak jednoduché? Nejsme i my často jako ten zločinec, který se Ježíši vysmíval? Už se vám někdy stalo, že jste byli v tak zlé situaci a v takovém utrpení, že jste se ptali: Kde je Bůh? A proč Bůh něco neudělá? Je to jako by se ten

lotr ptal: Pokud jsi Bůh, tak proč mi nepomůžeš? Pokud jsi Bůh, tak proč nedáš do pořádku moje manželství? Pokud jsi Bůh, tak proč si nemůžu najít důstojnou práci? Pokud jsi Bůh, tak proč musím trpět touto nemocí? Pokud jsi Bůh, tak proč zemřela moje matka, můj otec... Nemáme stejnou logiku jako tento zločinec? Pokud jsi Bůh, tak proč toto nevyřešíš? Proč já? Proč mi nepomůžeš? Druhá otázka je ještě palčivější: Pokud jsi Bůh, proč jsi tady s námi na kříži?

Bratře a sestro, jak těžká je situace tvého života? Jsem si jistý, že Pán Ježíš je v té situaci přítomný s tebou. I kdybys visel/visela na kříži, on je tam taky. On nikam neodchází, ale stále je s tebou. V Apoštolském vyznání víry vyznáváme, že *vystoupil na nebesa, sedí po pravici Boha Otce všemohoucího*. Myslíš si, že to je nějaké konkrétní fyzické místo? Pamatuji si, jak hřímal jeden náš nejmenovaný vyučující Radoslav Hanus od katedry v polemice s kalvinismem. Ježíš Kristus není žádný kouzelník, který by někde visel na mráčku v nebi. Ježíš Kristus je reálně přítomný ve tvém životě a ve tvém utrpení. On přišel v těle, jako má člověk, aby ze tebe, mě zemřel. Ježíš je Bůh, který je reálně přítomný v tom největším utrpení, jaké si člověk dokáže představit. Druhý lotr viděl Ježíše úplně jinak.

Tu ho ten druhý okřikl: „Ty se ani Boha nebojíš? Vždyť jsi sám odsouzen k stejnému trestu. A my jsme odsouzeni spravedlivě, dostáváme zaslouženou odplatu, ale on nic zlého neudělal. Ježíši, pamatuj na mne, až přijdeš do svého království.“

Bratři a sestry, jak je možné, že tento zločinec v Ježíši rozpoznal Boha? Jak je možné, že ho oslovuje Ježíši, co vlastně znamená: spasiteli? Víme, co mu Ježíš řekne: *„Amen pravím ti, dnes budeš se mnou v ráji.“* Jak se asi Ježíš tvářil v této chvíli? Myslím si, že i přes nepředstavitelné utrpení, které zažíval, se musel usmívat. Čím si zasloužil tento zločinec svoje spasení, svoji záchranu? Jaký dobrý skutek vykonal? Čeho dosáhl, aby si získal Boží milost? Co musí člověk udělat, aby si získal spasení, aby se stal spravedlivým před Bohem? Stačí jedna věta: Ježíši, pamatuj na mě, až přijdeš do svého království. To je všechno. Přece to nemůže být tak jednoduché, je to tak jednoduché.

To je také jediný důvod, proč jsem se stal vikářem a stojím v této službě. Není to kvůli mým skutkům, jako by mě ordinace udělala svatějším. Je to z Boží milosti, pro víru v Ježíše Krista. On je spravedlivý a ospravedlňuje toho, kdo žije z víry v Ježíše.

Stanislav Moravec, pastor

Nové předsednictvo ERC

Zleva: Ladislav Devečka, Pavel Pokorný, Bronislav Matulík

Dne 25. listopadu 2025 zasedalo valné shromáždění Ekumenické rady církví v České republice. Jedním z hlavních bodů jednání byla volba nového předsednictva ERC v ČR.

Novým předsedou ERC v ČR byl zvolen Pavel Pokorný, synodní senior Českobratrské církve evangelické, 1. místopředsedou byl zvolen Bronislav Matulík, 1. místopředseda Rady Církve bratrské, 2. místopředsedou byl zvolen Ladislav Devečka, biskup Luterské evangelické církve v České republice a náhradníkem předsednictva ERC v ČR byl zvolen Martin Moldan, biskup Apoštolské církve. Blahopřejeme a přejeme Boží požehnání v jejich činnosti.

V závěru zasedání zaznělo poděkování bratru biskupovi Tomáši Tyrlíkovi, který pozici předsedy ERC v ČR zastával od roku 2021 a sestře superintendentce Ivaně Procházkové, která dosud zastávala pozici 1. místopředsedkyně ERC v ČR.

Na svém zasedání také schválilo předložené zprávy předsedy ERC v ČR Tomáše Tyrlíka, zprávu generálního sekretáře Mariána Čopa a další zprávy, hospodářské ERC v ČR za rok 2024 a rozpočet na rok 2026.

*Marián Čop
biskup, generální sekretář ERC v ČR
Zdroj textu a fotografie:
ekumenickarada.cz*

V roli předsedy ERC

Biskup naší církve Tomáš Tyrlík sloužil od listopadu 2021 i jako předseda Ekumenické rady církví ČR. Letos v listopadu jej v této funkci nahradil nově zvolený předseda. V souvislosti s tím jsme položili biskupu Tyrlíkovi pár otázek.

Bratře biskupe, jaké byly pro Tebe poslední čtyři roky?

Toto období, když jsem plnil funkci předsedy ERC, bylo pro mě velmi obohacující zkušeností, ale zároveň nezastírám také velmi náročné, co se týká i časové vytíženosti. Při souběžné činnosti biskupa SCEAV bylo někdy skutečně dobrodruž-

ství skloubit různé termíny a akce. Zvláště náročné bylo někdy dojíždění ze Slezska do Prahy či jiných koutů naší země.

V čem spočívala tvoje služba jakožto předsedy české ekumeny?

Role předsedy spočívala v několika oblastech. Předně to byla role vedení našich jednání uvnitř ERC, myslím teď na vedení Řídícího výboru, tedy jednání se zástupci jednotlivých církví v ERC. Měl jsem možnost navštívit různé akce v církvích, poznávat pestrost a rozmanitost důrazů jednotlivých církví ERC a zároveň širokou škálu činností a aktivit, které vyvíjejí a pomáhají potřebným.

Druhou oblastí mé činnosti byla reprezentace ERC navenek: na různých společenských a jiných významných událostech naší země, např. pietní akty, kladení věnců, účast na zajímavých akcích, např. v Poslanecké sněmovně nebo v Senátu na různých tematických konferencích a jednáních, možnost prezentovat činnost ERC.

K této oblasti bych zmínil i různá jednání a komunikaci s orgány veřejné správy v otázkách duchovní služby kaplanů v armádě, ve věznicích či zdravotnických zařízeních. Podařilo se také dojednat a podepsat dohodu o duchovní službě v Parlamentu ČR, kde v současné době působí dva kaplani, jeden jmenovaný za ERC a jeden za ČBK.

Jak zdařilá byla spolupráce s církví římskokatolickou?

Velmi inspirativní a obsahující zkušeností byla spolupráce a navázání přátelských kontaktů a vztahů s vedením České biskupské konference, a to právě při vysílání kaplanů do armády, do věznic.

Jsem přesvědčen, že oblasti sektorální (nebo také kategoriální) pastorační jsou významnou činností, kde se budují, učí a realizují ekumenické vztahy v praxi, neboť kaplani působí ekumenicky a jsou pro široké spektrum lidí.

Další důležitou oblastí byla spolupráce s ČBK při organizaci společných ekumenických bohoslužeb.

Toto však nebyly všechny oblasti Tvé služby?

Další oblastí mého působení byla média, psaní a vydávání různých prohlášení a vyjádření k aktuálním tématům, jako byla různá výročí (např. 80 let od ukončení války nebo *Prohlášení k volbám* či jiným důležitým příležitostem, nahrávání svátečních slov do televize a dalších komentářů).

Jak bys hodnotil toto období?

Na čtyři poslední roky svého působení v roli předsedy pohlížím s velkou vděčností a pokorou, že jsem dostal důvěru k vedení ekumeny a mohl jsem poznávat mnohé zajímavé lidi. Učil jsem se také umění komunikovat a vést náročné rozhovory, hledat společná řešení a východiska při různosti pohledů k mnohým tématům.

Letos jsi již nechtěl kandidovat na další funkční období?

Po čtyřech letech působení v této roli předsedy jsem se rozhodl už nekandidovat na další období na pozici předsedy ani do předsednictva ERC. Osobně jsem vnímal, že uzrál čas předat tuto roli dalšímu člověku. Je to ostatně takové nepsané pravidlo v ERC, když se podíváme zpět na kadence minulých předsedů. ©

Děkujeme za rozhovor a přejeme hodně Božího požehnání, moudrosti a pokoje.

red

Na začátku podzimu jsem spolu s mým kamarádem měla možnost strávit tři obohacující dny na Ukrajině, kde jsme navštívili křesťanský baptistický sbor Strong Faith Bible Church v Ternopilu. Tato návštěva pro nás nebyla jen poznávacím výletem, ale především časem sdílení, povzbuzení a hlubšího porozumění ke službě, kterou zdejší křesťané vykonávají uprostřed náročné doby, kterou Ukrajina stále prochází. Velkou část našeho času jsme strávili s pastorem Mykolou Semenovem a jeho manželkou Ann, jejichž pohostinnost a otevřené srdce nám umožnily nahlédnout do života sboru.

S Mykolou jsme se poprvé setkali na letním dětském táboře v oblasti Černivci, organizovaném misijní organizací Josiah Venture, kde jsme společně sloužili dětem z oblasti Charkova, frontové linie války. Tato zkušenost se stala začátkem nového přátelství, ale i krásným mostem k našemu opětovnému setkání na začátku podzimu v místě farního sboru SCEAV v Karvině a následně v Ternopilu. To, co nás původně spojilo, obohatilo naše opětovná setkání o nový, hlubší rozměr.

Silná setkání a pocit domova

Mezi nejsilnější okamžiky v Ternopilu patřila návštěva Psychoneurological Hospital, kam Mykola dochází společně s přáteli jako dobrovolník. Měli jsme příležitost slyšet příběhy vojáků, kteří bojovali ve válce, příběhy plné bolesti a odvahy, ale také tiché naděje. Naslouchat jim bylo pokorným připomenutím toho, jak vysokou cenu mnozí platí za svobodu své země.

A přestože jsme byli daleko od domova, díky vřelému přijetí sboru jsme se cítili, jako bychom mezi nimi byli už léta. Je to zvláštní pocit, když člověk v cizí zemi ná-

na Ukrajině

hľe zakusí domov, ale v Bohu je možné vše. Jak říká Písmo: „Všichni jste jedno v Kristu Ježíši.“ (Ga 3,28) Tato jednotu skutečně překračuje hranice, jazyky i rozdílné kultury.

Cesty, které se někdy stočí jinam

Lidé se nás často ptají, zda se nebojíme cestovat na Ukrajinu během války. A i když občas nenacházíme ta správná slova, můžeme říct jedno, věříme, že naše kroky jsou vedeny Bohem. Jeho pokoj, který „převyšuje každé pomyšlení“, nás provází i tam, kde by lidský rozum volil bezpečnější cestu.

A někdy se ty cesty opravdu stočí jinam, a to doslova. To, když jsme při cestě domů s úsměvem zjistili, že náš vlak do Lublinu byl zrušen... už před pěti lety. Evidentně jsme byli nejvěrnějšími cestujícími, kteří si toho všimli až v den odjezdu. Místo přímé cesty nás čekalo malé dobrodružství, tj. putování přes Lutsck a Kovel směrem na sever, teprve potom jsme dorazili k fyzickým hranicím, které znamenaly návrat domů.

Zkušenosti, které si neseme dál

Tyto hranice však oddělovaly jen prostor, nikoli ducha. Domů jsme se vraceli unaveni, ale naplněni novými zkušenostmi, které chceme přinést do našeho prostředí, aby inspirovaly, posilovaly a připomínaly, že Boží lid je jeden, ať už se nachází kdekoli.

Jsmo vděční Bohu za příležitost tuto cestu podniknout, za ochranu, kterou nám během ní poskytl, a za všechny blízké, se kterými jsme se setkali. Sbor, jenž jsme navštívili, je krásným příkladem společenství, které stojí pevně ve víře, že v Kristu je naděje pro každého člověka i uprostřed nejtěžších časů.

Lucie Mészárosová

730-lecie Lesznej: Jezus zaprasza i dziś

We wrześniu bieżącego roku nasza wioska obchodziła swe 730-lecie, z roku 1295 pochodzi bowiem pierwsza historyczna wzmianka o Lesznej. Swoją jubileusz obchodzą co prawda dwie miejscowości (dziś dzielnice miasta Trzciniec): Leszna Dolna oraz Leszna Górna, jednak ich historia jest tak z sobą związana i spleciona, że trudno ich przeszłość traktować oddzielnie.

Przy świętowaniu jubileuszy miast i wsi przypominamy sobie ich dzieje od czasów najdawniejszych. O Lesznej Dolnej i Lesznej Górnej można sporo dowiedzieć się na przykład z druku z roku 1928 „Gmina Dolna Leszna i jej okolica” autorstwa Jerzego Tomoszka czy z roku 1995 „Leszna wczoraj i dziś” – jednodziówka wydana z okazji 700-lecia powstania miejscowości, niezastąpionym speciem od spraw historii naszej wsi jest Tadeusz Szkucik, autor wielu publikacji i książek.

Chciałabym z Czytelnikami podzielić się urywkiem z „Pamiętnika ks. dra Jana Pindóra”. Autor (5.12.1852 – 29.12.1924) urodził się w Lesznej Górnej, był polskim pastorem i teologiem ewangelicko-augsburskim, działaczem narodowym, tłumaczem oraz działaczem Społeczności Chrześcijańskiej.

Oto urywek (z roku 1860) z pierwszego dnia w szkole w Górnej Lesznej małego Jana:

„Gdyśmy stanęli na schodach kamiennych budynku szkolnego, podniosłem oczy i ujrzałem nad drzwiami napis czarnymi literami nakreślony: „Dopuszczcie dzieciom przychodzić do mnie a nie zabraniajcie im, albowiem takich jest królestwo Boże” (Ewangelia Marka 10,14). Umiałem już czytać, przeto z uwagą te słowa czytałem. Matka zauważyła to i objaśniała słowa: „To mówi Pan Jezus, nasz Zbawiciel. On ciebie i każde dziecko do szkoły przychodzące tak zaprasza”. Słyszając to, odkryłem głowę i z czapeczką w rękę wszedłem w podwoje szkoły. Z matką swoją wstąpiłem do mieszkania nauczyciela Jerzego Mrowca, zostałem przyjęty, imię moje zapisane do metryki szkolnej i odtąd należałem już do szkoły”.

Niesamowite, prawda? Pan Jezus jest ten sam, Słowo Boże zapisane w Ewangelii Marka nie zmieniło się, można je czytać i dziś, i to w wielu językach świata.

Napis „czarnymi literami” nie widnieje już nad drzwiami, jednak jego treść trafia do wielu serc rodziców i dzieci chrześcijańskiego przedszkola ŚKEAW w Lesznej Górnej mieszczącego się w budynku dawnej szkoły, do której uczęszczał ks. Pindór. Pan Jezus jest ponad historią naszych wiosek i miast, ponad historią świata, zaprasza i dziś każdego z nas.

Helena Kostková

Zasedání Synodu

Třinec, 22. 11. 2025

Foto: Roman Raszka

JIŽ BRZY V PRODEJI

Evangelický kalendář Kalendarz Ewangelicki

2026
rok pastorače
a uřednictví

Obsah

Kalendářium.....	1-27
Zkratky knih v Bibli.....	28
Wykaz skrótów ksiąg biblijnych.....	29
Rečník Jan Wacławek.....	30
Rok pastorače a uřednictví. Tomáš Týrilík.....	33
Rok povolání 2025 ve Slezské diakonii. Gabriela Lhotská.....	39
Pastorače jako základ uřednictví. Jan Wacławek.....	41
Uřednictví jako způsob života. Lukáš Sztefek.....	44
Uřednictví jako životní styl. Samuel Rusnok.....	46
Uřednictví jako cíl pastorače. Jan Brtníček.....	48
Je náš styl křesťanského života strhující? Michal Mazur.....	51
Pastorační starostlivost ako úloha každého veriaceho. Jana Moravcová.....	54
Bolest, naděje a hledání smyslu. Miriam Szókeová.....	57
Ucząc się, jak znaleźć radość w cierpieniu. Hanna Wasiak.....	59
Mít co nabídnout a nenutit Daniel Wacławek.....	65
Stavíme na tom, co nás spojuje. Lukáš Borecki.....	67
Církev místem setkání. Benjamin Helge.....	71
Jak vytvořit v církvi prostředí pro sdílení a růst? Lze to vůbec? Zbyšek Kaleta.....	72
Przymierze Chrztu Świętego.....	74
770-lecie istnienia Bogumina. Władysław Santarius.....	77
Podwójna rocznica Jakuba Gallacza. Janusz Kożusznik.....	81
Jak začínali?.....	86
350-lecie śmierci ks. Pawła Gerhardta. Janusz Kożusznik.....	90
270-lecie urodzin Wolfganga Amadeusza Mozarta.....	93
K 390. výročí Tranovského kancionálu Cithara Sanctorum. František Budinský.....	95
Svět v kázáních pastora Jerzyho Heczka. Vlastimil Ciesar.....	99
„Heczkiego kancynof”: spójzenie po 160 latach. Janusz Kożusznik.....	120
170-lecie śmierci Ludovíta Štúra.....	130
100-lecie wyboru ks. Oskara Michejdy na seniora śląskiego. Janusz Kożusznik.....	133
Wspomnienia Franciszka Siwka. Hanna Wasiak.....	136
Jak się dostać do Błędowic.....	150
O jeźkowi Tomáškovi. Lucie Tomanová.....	151
Zdolny. Jan Wacławek.....	154
Schematismus Slezské církve ewangelické a. v.	155
Modlitwa ptaków. Jan Wacławek.....	169

Tort urodzinowy

Mieszkańcy pewnego małego miasteczka, gdzie czas płynął wolno i każdy znał każdego, przygotowywali się na Święta Bożego Narodzenia. Dla wielu z nich to było najważniejsze święto w roku i każdy chciał wypaść jak najlepiej. Burmistrz miasta zlecił przywieźć największą choinkę i sam wybrał miejsce, gdzie ją ustawiono, tak by było ją widać prawie z każdego domku w mieście. Żona burmistrza załatwiła bombki i ozdoby według najnowszej mody, żeby nikt nie miał pretensji, że ozdoby są staromodne. Miejscowy cukiernik wymyślił czternasty rodzaj ciasteczek, ponieważ doszły do niego słuchy, że w miasteczku obok mają już rodzajów trzynaście. Dzieci w szkole pilnie ćwiczyły każdego dnia kolędy na występ przy choince, nawet kosztem innych przedmiotów. Święta miały pierwszeństwo nawet przed matematyką. W kwiaciarni na rynku przygotowywano wieńce świąteczne, żeby każdy obywatel mógł sobie przyozdobić swoje drzwi. Każdy wieniec był oryginalny i każdy przyciągał uwagę. Mamusie co tchu sprzątały domy, myły okna, szorowały podłogi, tak by ich domy aż lśniły. Tatusiowie biegali po sklepach starając się załatwić

jak najlepsze i najkosztowniej-
sze prezenty, tak by ich dzieci
mogły się pochwalić w szkole
i w przedszkolu tym, co znalazły
pod choinką.

Tylko w jednym małym domku, na peryferiach miasta, nie mieli wieńca na drzwiach ani szumnych prezentów, ani nikt nie zwracał uwagi na zgiełk za oknami. W tym domu mamusia upiekła tort, który później z dziećmi przyozdobili. Tata, głowa rodziny, czytał przy tym drugi rozdział Ewangelii według Łukasza, wytłumaczył, dla kogo jest ten tort urodzinowy i że urodziny Jezusa można przypominać sobie nie tylko raz w roku. Owa rodzina, z małego domku na peryferii miasta piekła tort dla Tego, którego urodziny przypominamy sobie i my na Święta – Jezusa. Wiedzieli, że Jezusa nie ucieszy ani wysoka i modna choinka, ani czternaście rodzajów ciasteczek, wiedzieli, że Jezus nie potrzebuje wieńca na drzwiach, ani pięknie zaśpiewanych kolęd. Chcieli Święta spędzić przede wszystkim z Jezusem, po prostu budować relację z Jezusem i poznawać Go coraz bardziej.

A jak Ty w tym roku spędzisz Święta?

Tomasz Martynek

Leden 2026

1	čt	J 14,1-6	Ž 121
2	pá	Joz 24,13-26	J 1,19-28
3	so	2M 2,1-10	J 1,29-34
4	ne	Iz 61,1-11	Ž 93
5	po	1M 9,8-13	J1,35-51
6	út	Ef 3,1-7	J 2,1-12
7	st	Tt 2,11-14	J 2,13-25
8	čt	5M 18,14-19	J 3,1-13
9	pá	1J 2,8-11	J 3,14-21
10	so	Iz 8,20-23	J 3,22-36
11	ne	Mt 3,13-17	Ž 96
12	po	Sk 10,37-48	5M 1,1-18
13	út	L 18,15-17	5M 1,19-33
14	st	Ř 8,26-30	5M 1,34-46
15	čt	Ef 1,3-10	5M 2,1-15
16	pá	L 12,49-53	5M 2,16-25
17	so	Mt 4,12-17	5M 3,18-29
18	ne	Jr 14,1-9	Ž 55
19	po	5M 5,1-7	5M 4,1-14
20	út	Mk 2,23-28	5M 4,15-24
21	st	Ř 9,31 - 10,8	5M 4,25-40
22	čt	Sk 15,22-31	5M 5,8-22
23	pá	Ga 5,1-6	5M 5,23-33
24	so	5M 33,1-16	5M 6,1-9
25	ne	Sk 10,21-35	Ž 41
26	po	Sk 16,9-15	5M 6,10-25
27	út	Ř 15,7-13	5M 7,1-11
28	st	Rt 4,7-12	5M 7,12-26
29	čt	Sk 13,42-52	5M 8,1-20
30	pá	Ko 1,21-29	5M 9,1-6
31	so	Zj 15,1-4	5M 9,7-21

Leden 2026

„Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou.“ (5M 6,5)

Statistictví tvrdí, že slova „láska, milovat, mít rád“ najdeme v Bibli velmi často. Jsme těmito slovy vybízeni k lásce vůči Pánu Bohu a lidem, se kterými žijeme. Kdo miluje Pána Boha, má rád i své bližní.

Na počátku nového roku nám Pán Bůh připomíná to, co je nejdůležitější ve vztahu k němu – mít ho upřímně rád. Ne pouze ve chvílích, kdy jsme ve shromáždění věřících bratří a sester anebo když se nám vše daří podle našich představ. Opravdová láska není závislá na okolnostech, ale trvá stále.

Víme z vlastních zkušeností, že nestačí pouze o lásce krásně mluvit, ale musí se projevovat konkrétními skutky. Dítě by určitě nepřesvědčilo své rodiče o veliké lásce k nim pouze krásnými slovy, ale tím, že se bude ve svém životě řídit jejich pokyny a radami.

Stejně je to i v našem vztahu k Pánu Bohu. Ne pouze krásná předsevzetí a sliby, ale konkrétní život ukáže, jaká je láska člověka k jeho Pánu.

V našem heslu jsou slova „Budeš milovat Hospodina, svého Boha“. Znamená to, že ten, kterého milujeme, je naším osobním Bohem, Zachráncem. Člověk nemůže naplno milovat někoho, koho nezná. Pána Boha nejlépe poznáme z jeho slova, Bible. Proto pravidelně studujeme Boží slovo, abychom stále lépe poznávali svého spasitele.

Máme svou lásku k Bohu vyjadřovat „celým srdcem, celou duší a celou silou“. Autoři biblických knih často vyjadřují vnitřní život člověka tak, že dělá něco srdcem. Např. v Žalmu (51,12) „Stvoř mi, Bože, čisté srdce“. Podle Bible má člověk ducha, duši a tělo.

V závěru našeho hesla je řeč o síle člověka, kterou má také dokázat, že miluje Hospodina.

Prosme našeho Pána, aby naplnil naše nitro upřímnou láskou k němu a abychom tuto lásku uměli dokazovat ve všech situacích našeho života.

szl

35 let světla, naděje a vděčnosti

V letošním roce slaví Slezská diakonie své výročí: 35 let světla, naděje a vděčnosti

Naše cesta pomoci druhým lidem začala nesměle a nenápadně, ale s velkým nadšením a touhou oživit službu křesťanské lásky a pomoci. Začátky nebyly vůbec jednoduché: bez finančních prostředků, bez zázemí, bez zkušeností, bez kvalifikovaných zaměstnanců. Někdy jsme se setkávali s nepochopením a neochotou tehdejších úřadů. Tyto okolnosti nás však neodradily a my jsme s odvahou a odhodláním kráčeli dál. Inspirovali jsme se od zkušenějších, navazovali partnerství s organizacemi tuzemskými i zahraničními, se kterými spolupracujeme dodnes. Pán Bůh žehnal každé další naší aktivitě.

Na začátku 90. let vznikala první střediska, v roce 2000 jsme měli 20 zařízení, založili jsme školy Slezské diakonie. Začali jsme se zabývat kvalitou sociální práce, vzdělávali se, zvyšovali naši odbornost, začali pracovat na strategickém plánu. Nyní máme 113 služeb a více než 1 000 zaměstnanců.

Slezská diakonie za 35 let své existence ušla velký kus cesty. V současnosti jsme jedním z největších poskytovatelů sociálních služeb v České republice. Reagujeme na aktuální společenské výzvy a potřeby. Rozvíjíme se, stavíme, rekonstruuje, inovujeme a modernizujeme, využíváme nejnovějších technologií. Poselství našich zakladatelů, hodnoty a myšlenky však stále přetrvávají. V každodenní práci se zrcadlí biblické principy lásky a služby, klademe důraz na důstojnost a jedinečnost každého člověka.

Na začátku listopadu proběhly krásné a požehnané oslavy našeho výročí. Konference *Inovativní přístupy v sociální práci*, koncert *Světla a naděje* a bohoslužby plné vděčnosti a radosti. Děkuji všem, kdo byli jejich součástí. Celými oslavami se prolínalo motto *Kvalitní péče začíná tam, kde se setkává odbornost se srdcem*.

Chtěla bych projevit hlubokou vděčnost všem, bez kterých by Slezská diakonie nemohla fungovat. Děkuji Pánu Bohu za to, že nám od začátku žehná a dává sílu i v těžkých situacích. Děkuji také našemu zřizovateli Slezské církvi evangelické a.v., ostatním spolupracujícím církvím a organizacím, všem našim zaměstnancům, donátorům, dobrovolníkům a také klientům za projevenou přízeň, podporu a obětavou práci.

Speciální poděkování patří všem, kteří stojí u zrodu Slezské diakonie, měli vizi, nadšení, odvalu, ochotu a lásku vybudovat organizaci, která bude na základě křesťanských hodnot pomáhat potřebným.

S úctou

*Zuzana Filipková
ředitelka Slezské diakonie*

Slezská diakonie
Přinášíme světlo do života potřebným

Jubileum 35 let Slezské diakonie

Foto: Slezská diakonie

Benefiční koncert k 35. výročí SD

Český Těšín, 8. 11. 2025

